

Wijkblad Overhoven

24e jaargang
no. 6
augustus 1997

DE KROETWÖSJ IN HET BUITENLAND

Tijdens een vakantie in Oostenrijk vonden we navolgend artikel. We menen dat dit, nu we kort voor 15 augustus zijn, wel de moeite waard is voor alle lezers van het wijkblad Overhoven.

Om de sfeer vast te houden hebben we dit niet vertaald in ons A.B.N. U ziet dat de 'wösj' aldaar wel iets omvangrijker kan zijn dan wij gewend zijn. We hopen dat u alle plantennamen terug kunt vinden. Veel plezier!

Wijkblad Overhoven

KRÄUTERWEIHE MARIA HIMMELFAHRT (15. AUG.)

Tagelang gingen Frauen und Mädchen einst in Wäldern, Wiesen und Feldern auf die Suche nach "vorgeschriebenen" Blumen und Kräutern. Die Senner und Mäher brachten ihren Anteil von den Almen. 77, ja mancherorts sogar 99 verschiedene Gräser und Kräuter mußten gesammelt werden, um die "Würzbüschel" in die feierliche Weihe am Ehrentag der Gottesmutter binden zu können.

Zum Kräuterbuschen gehörten unbedingt Ahren von Korn, Weizen Gerste und Hafer, Hopfen, Fenchel und Baldrian, Schwarzwurz, Johanniskraut, Salbei, Lavendel, Petersilie und Kamille; als Mittelstück wählte man oft eine Königskerze, die auch Muttergotteskerze oder Himmelsbrandblüh hieß. Gesammelt wurden auch Kräuter mit so kompliziert klingenden Namen wie Bibernelle, Kraftwurz, Rapunzelglocke, Teufelsabbiß, Geschwulstkraut und Funffingerkraut, dazu das gelbe Labkraut das man "Unserer Lieben Frau Bettstroh" nannte, weil Maria der Legende nach die Krippe für das Jesuskind damit ausgelegt haben soll.

Gern nahm man auch einen Haselbuschen, weil Maria nach der Legende auf der Flucht mit dem Christuskind unter einer Haselstaude rastete und der Blitz deshalb dort nach altem Glauben angeblich nicht einschlagen soll. Diese Kräuter trugen die Frauen früher in riesigen, blumengeschmückten Tragkörben herbei. Manche legten weite Wege zurück, um ein Franziskaner- oder Kapuzinerkloster zu erreichen; den Patres traute das Volk nämlich einen besonders "starken" Segen zu.

Im alten Weihegebet wird der Vater allen Lebens auf der Erde angerufen "als der Schöpfer und Gottherr von Himmel und Erde, Sonne, Mond und Sternen, allem Himmlischen und Irdischen; als Meeresfürst und Grundleger der Elemente, als derjenige, welcher verschiedenartige Kräuter schuf zur Heilung der Leiber".

Ihn bat man um seinen Segen für die Kräuter und Blumen: "Wer immer, Mensch oder Tier, vom geweihten Heilkraute genommen, dem möge es helfen, vom Siechtume, rätselhaftem Übel, von der Seuche und vom Weh."

Schutz vor Blitzschlag und Feuer und vor allem Unheil erhoffte man sich von den geweihten Kräutern, die man daheim in den Herrgottswinkel steckte und dem Vieh unter das Futter mischte. Wenn es zu hageln drohte, warf die Hausfrau ein paar Kräuterbuschen zusammen mit Weidenkätzchen vom Palmsonntag in die Herdflamme. Auch die Kranken bekamen Tee aus geweihten Kräutern; frommer Glaube hat sich wohl auch da wieder mit konkreten Kenntnissen aus der Naturheilkunde gemischt. Die Braut trug ein paar Kräuter im rechten Strumpf, sogar dem Toten gab man etwas vom Kräuterbuschen ins Grab.

Gottes Liebe an der Schöpfung und unsere Verantwortung für die Natur - vielleicht könnte das eine inhaltliche Anregung für den sogenannten "Frauendreibiger" sein, der sich als eine Art verlängerter Novene in der Volksfrömmigkeit an das Hochfest der Gottesmutter anschließt.

KROETWÖSJ

PSnel Drukkerij Pasklaar

Voor Verantwoord
Drukwerk

ANDERS?

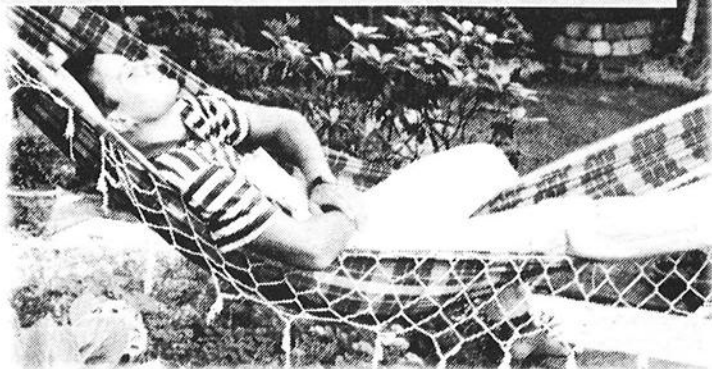
- # kringlooppapier in allerlei soorten en maten
- # bijpassende kringloop-enveloppes
- # drukken met milieu-vriendelijke(r) inkten

**milieubewuster en vriendelijk
dat is anders!**

OOK ONS ADRES
IS ANDERS

overhoven 71 | 6136 eb sittard
tel. (046) 420 01 25 | fax (046) 420 01 51

Rabo TeleSparen: gemakkelijk sparen per telefoon

**"Een hoge rente... en ik
kan *altijd* bij mijn geld!"**

**Rabobank
Sittard**

Sparen is prachtig
maar ik wil wel
altijd bij m'n geld

kunnen. Als Tele-
spaarder kan ik dat. Ik
bel gewoon de Rabofoon
en binnen enkele minuten
heb ik geld naar mijn
Betaalrekening over-
geboekt en kan ik weer
volop pinnen.

Ondanks dat uw spaargeld
24 uur per dag en 7 dagen
per week bereikbaar is,
krijgt u vanaf f 500,-
spaargeld tóch een hoge
rente. En uw persoonlijke
toegangscode zorgt ervoor
dat ú als enige saldo-
informatie kunt opvragen
en geld overmaken

Rente nu:
4,1%!*

van uw TeleSpaar-
rekening naar
uw Betaalrekening -
of omgekeerd.

Bel voor meer info!

Wilt u meer weten over
deze gemakkelijke manier
van sparen per telefoon?

Bel dan gratis:

06-0502

(maandag t/m vrijdag van 08.00 tot
23.00 uur en 's zaterdags van 09.00
tot 17.00 uur)

**Zo makkelijk is
Rabo TeleSparen:**

- Sparen per telefoon
- Een hoge rente
- Uw spaargeld altijd
binnen handbereik
- Lage telefoonkosten
(geen duur 06-nummer!)
- Tot f 25.000,- is uw
spaargeld vrij opneem-
baar
- Altijd en overal inzicht in
uw actuele spaarsaldo

* Rentewijzigingen voorbehouden.

EVEN TERLOOPS...

Vorige week ben ik naar de nieuwe Albert Heyn geweest. Mijn wekelijkse boodschappen doe ik altijd bij Albert Heyn in het ABC-complex, daar waar veel van mijn sexegenoten problemen schijnen te hebben met het parkeren in de garage. Veel van mijn kennissen zien mij voor "vol aan" omdat ik de steile hellingbaan met scherpe bocht naar rechts stijlvol durf te nemen. Iedere vrijdagmiddag kuier ik met mijn karretje langs de rekken en vind ik blindelings de artikelen die ik nodig heb.

Hier en daar een praatje maken, want het zijn altijd dezelfde vrouwen die met 's mans auto de boodschappen tussen 12.00 en 13.00 uur doen.

Afin, mijn man had me al een paar weken aan mijn hoofd gezeurd om samen naar die sjeke nieuwe Albert Heyn te gaan.

Zo gezegd, zo gedaan en samen gingen we naar de Brugstraat op zaterdagmorgen.

Over moeilijk parkeren gesproken. Het lijkt wel de start van een Grand Prix, zoals je moet laveren tussen al die schots en scheef en foutief geparkeerde vehikels. Er wordt trouwens gefluisterd, dat veel auto's inmiddels al deuken en krassen hebben opgelopen en de veroorzaker geen briefje achter de ruitenwisser heeft gestopt. Ja, een briefje vind je wel eens achter een wissel; voor die reclamefolders hoef je niet bang te zijn. Voor die kleine gele moet je echter oppassen, die kosten je een smak geld.

Mijn man vindt de nieuwe super een klasse apart, een sjeke bedoening noemt hij deze winkel van 's lands grootgrutter.

Ik ben er niet kapot van. Ik miste mijn collega-koopsters van de vrijdagmiddag. Ik miste mijn vaste looproute tussen de rekken.

Zoek, zoek, zoeken maar! Waar ligt dat nu weer?

Bij thuiskomst bleek ik verschillende zaken, die ik normaliter blindelings en zonder na te denken meeneem, vergeten te zijn.

Geen probleem, zegt mijn man. Ik ga maandagavond wel; de winkel is toch tot 20.00 uur open en dan neem ik vanuit de hal meteen lekker eten mee.

Einde van het verhaal: Vrouwen opgelet!

Hier een tip. Vergeet regelmatig een paar boodschappen, manlijk gaat vervolgens vrolijk en opgewekt naar Albert Heyn en jij hoeft lekker niet voor de kook te zorgen.

W.g. Hennie

HET NATUURGEBIED DE DOORT

Tussen Dieteren en Echt ligt een uniek bos op de oude Maaskleigrond in Midden-Limburg, nl. een eiken-haagbeukenverbond. Dat betekent, dat we veel eiken en haagbeuken tegenkomen met de bijbehorende flora en fauna. De oppervlakte bedraagt 121 ha., waarvan 55 ha. bos is. De grond bestaat uit rivier- en windafzettingen. We vinden er twee terrassen, die bestaan uit zavel- en zandgronden. Zavel is een zand, vermengd met klei. De plassen zijn ontstaan door afgravingen (1920 - 1969) voor de dakpannenindustrie (radebrikgronden). Het water stroomt via de Middelsgraaf, die in 1964 gekanaliseerd is en de Nieuwe Graaf of Kaanjelbeek, weg.

De naam van de Doort komt van Dorent en Doren, wat dorenbos

betekent. De zoom van het bos bestaat uit veel struiken met dorens, zoals de sleedoorn, meidoorn, wilde rozen (eglantier), e.a. Het gebied was al vroeg bewoond. Er zijn vondsten uit de steen- en bronstijd. Vanaf 1267 behoorde Echt tot het gebied van Gulick en Gelre. In dit gebied lag een waterslot. Aan de hand van Tranchotkaarten (1803-1813) zien we dat het gebied ten noorden en ten zuiden van de Doort moerasgebieden waren.

In de tweede helft van deze eeuw zijn gebieden in de Doort ontbost, maar ook zijn er rabatten (verhoogde kweekbedden) aangelegd als hakhoutbos voor het stoken van de bakkus en t.b.v. overstaanders: gerief- en bouwhout. Ook zijn er populieren geplant en is het gebied bruikbaar gemaakt voor bouwland. Deze populieren worden langzamerhand vervangen door een meer gevarieerd bos.

De 55 ha. bos bevatten veel verschillende boomsoorten en struiken. We vinden er veel vogels (ruim 50 soorten) en een grote plantenrijkdom. De hooilanden bevatten zeldzame grassoorten en andere planten, die op onbemeste gronden voorkomen. Ook de vlinders en andere insecten hebben hier hun domicilie. Langs de plassen vinden we weer een totaal andere vegetatie, die de Doort zo afwisselend maakt.

De biotoop rond de kleiputten bij de Middelsgraaf (de grens tussen Gelre en Gulick) is aangepast aan de boomkikker. Deze zet zijn dril in walnootvormige klompjes in ondiep water af en vindt zijn voedsel in de struiken. De bramen zijn zeer belangrijk voor deze zeldzame kikker, die vanaf 1930 al is waargenomen en in 1972 bijna verdwenen was.

Het gebied is beslist een bezoekje waard. In het voorjaar, wanneer de wilde kers, de bosanemoon en het speenkruid in bloei staan en de vogels zich minder makkelijk kunnen verschuilen kunt u er heerlijk wandelen. De weidjes zijn fantastisch in de zomer, en u kunt kikkers horen en zien. Het najaar en de winter geven rust aan de wandelaar, die van de herfstkleuren wil genieten en de watervogels wil zien.

G.B. van Heeswijk

KLIMOP

(*Hedera helix*)

Waar te vinden?

In bossen en langs muren.

Beschrijving

Deze bekende klimplant kan wel 30 m. hoog klimmen. Ze hecht zich met kleine hechtwortels vast aan bomen en muren. De stevige, glanzende bladeren blijven ongeveer 3 jaar groen. Van september tot december verschijnen geelgroene bloempjes in bolvormige schermen. Daarna worden de zwarte, bolvormige vruchten gevormd, die 4 tot 5 roze zaden bevatten.

Gebruik

- Verse klimopbladeren bezitten stoffen die de bloedvaten vernauwen en de gevoeligheid van de oppervlaktezenuwen verzacht. Uitwendig als compres worden ze gebruikt bij bloedaandrang, reuma, zenuwontsteking, cellulitis...
- Een 24 uur in azijn geweekt blad kan 's avonds als een pleister op eelt of eksteroog worden bevestigd, waarna de volgende morgen de harde huid kan worden weggeschraapt.
- **Opgelet:** klimop is een giftige plant en dus minder geschikt voor inwendig gebruik. De vruchten zijn vooral gevaarlijk voor kinderen omdat ze zenuwstoomissen kunnen veroorzaken.

Klimopcompres

een handvol verse bladeren - water

Was de bladeren, doe ze in een pan met water en laat ze 10 minuten koken. Vouw daarna de weke bladeren tussen gaas en leg dit als een compres op de pijnlijke plek.

CENTRALE VERWARMING - GASINSTALLATIES

Fa. H. HAAS

NIEUWSTADTERWEG 8
6136 KN SITTARD

OOS KAAR

grote en kleine zalen zeer geschikt voor:
vergaderingen, bijeenkomsten, feesten, koffietafels, bruiloften, enz.
Tevens is er een gezellig café.

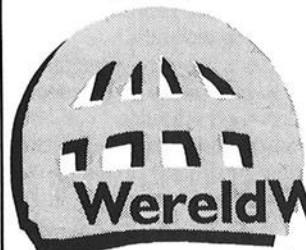
De accommodatie is geopend:
di. wo. za. van 19.00 tot 02.00 uur
Vrijdag van 16.30 uur tot 02.00 uur
Zondag van 19.00 uur tot 01.00 uur
Maandag gesloten.

Tel. 046-452 64 10

Voor informatie en reserveringen: telefoon 046 - 452 13 78

Met een kado
van de
Wereldwinkel
maakt U meer
mensen blij!

kunstsijverheid, sieraden, houten speelgoed,
kringloop glaswerk, huishoudtextiel, kleding, etc.

WereldWinkel Sittard

Steenweg 86 - telefoon 45 132 68

In de Wereldwinkel gaat er echt een wereld voor u open: de Derde Wereld.
En die wereld zetten wij letterlijk en figuurlijk in de etalage.

Dat is natuurlijk niet voor niets.

Kopen in de Wereldwinkel is namelijk bewust kiezen voor een effectieve manier
van ontwikkelingssamenwerking. Door het betalen van een rechtvaardige prijs
aan de producent wordt deze rechtstreeks geholpen
in zijn/haar levensonderhoud te voorzien.

UW OPTICIEN

**LEON
DE WEVER**

Berry Locht Groep

STEENWEG 72
SITTARD

mart geers groep

- * grondwerken
- * kabelwerken
- * industrieel reinigingswerk
- * industriële hogedrukreiniging
- * specialistisch hijswerk

Overhoven 68, 6136 EG Sittard
Tel. 046-4519331, fax 046-4528877

PAROCHIE

OVERHOVEN

Parochiecentrum: Geldersestraat 37. Tel. 046-4583023
Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
Pastoor Leek, Thorbeckestraat 24. Tel. 4523355
Postgiro 1035314; Rabobank 147635594
t.n.v. Parochie H. Hart - Sittard

Eucharistievieringen:
Maandag t/m vrijdag: 19.00 uur
woensdag: 19.30 - 20.00 uur
Stille aanbidding:
zaterdag: 19.00 uur
zondag: 11.00 uur

OVERLEDEN

- 05 - 07 - 97: Pater Alphons Rubsamen: 92 jaar, Missiehuis Tilburg. Vanaf 1928 -1938 is Broeder Rubsamen hier in Overhoven koster geweest. Daarna vertrokken naar de missie van Brazilië en op 69 jarige leeftijd tot priester gewijd. Toen zijn gezondheid begon af te nemen kwam hij voorgoed naar Nederland.
- 20 - 07 - 97: Rudo Antonio, 72 jaar, Pater Chevalierstraat 23

GOUDEN HUWELIJKSJUBILEUM

- 16 - 08 - 97: Familie Gruisen - Lebon, Vouerweg 24

ZILVEREN JUBILEUM

- 21 - 09 - 97: Dameskoor van de Parochie Overhoven
In de jubileumviering op deze dag om 11.00 uur zal het Dameskoor zelf met haar zang de dienst opluisteren.
Moge onze eerste felicitatie onze aanwezigheid zijn!

EGMOND AAN ZEE

Hier was ik samen met Zuster Lumine op vakantie. Heerlijk! Wandelen aan de kust, op blote voeten door het water, de zee-wind door je haren, zitten in de duinen, lezend of kijkend naar het spel van de wolken. De eeuwige deining van de zee, de golven rollend en brekend richting kust, de zuiging van het water weer richting zee.

De kinderen met een schepje, bouwend aan een kasteel, met een emmertje water dragend voor de gracht en daarna in opperste verbazing en verwonderde ogen zien hoe de zee hun bouwwerk weer opslokte en in water veranderde.

Een stukje historie:

In ongeveer 260 jaar heeft de zee 250 meter kust verzwolgen. In 1741 stond het halve dorp met de grote protestantse St. Agnes kerk praktisch aan de rand van het water van de zee. Dat jaar stortte de voorste helft van de 44 meter hoge toren in. Twee jaar erna verdween de rest van toren en kerk en een groot deel van het dorp in zee, opgelost in het water. In 1990 werd het weer gevaarlijk. In no time werd een rampenplan ontwikkeld en ten uitvoer gebracht: bijna een half miljoen kubieke meter zand werd uit zee opgespoten om de kust te verstevigen.

Als dat niet gebeurd was, bestond Egmond-aan-Zee wellicht nu alleen maar uit zee.

's Zondags zijn we daar naar de katholieke kerk geweest. Een dienst van Woord en Communie. Een pastorale werker samen met enkele andere parochianen gingen voor. Een dienst van, voor en door leken. Ik was er een van. Samen bidden, goede samen-zang, hartverwarmend!

In het parochiebladje las ik dat daar in de parochie één maal per maand in het weekend een Eucharistieviering is, de andere weekenden een Dienst van Woord en Communie.

DE PREEK VAN EEN PAROCHIAAN

Een dorpspastoor was in gesprek met een van zijn parochianen, een boer. Deze zei: Pastoor, jij staat altijd heel geleerd over onze harde koppen heen te praten. Je doet te veel godgeleerdheid in de bijbel, man!

Onze Lieve Heer deed het veel beter: die vertelde gewoon een verhaal. Van zo'n verhaal krijg je het van binnen warm: dan krijg je er weer zin in, om een goed mens te zijn!

De pastoor was - eerlijk gezegd - wel een beetje op zijn tenen getrap en zei: Okay, als jij het dan zo goed weet, houd dan de komende zondag zelf de preek.

De dag erop lag er een envelop in de brievenbus. In de brief stond het volgende: "Pastoor, hier is mijn preek, maar ik durf hem zelf niet te houden, want anders verklaren ze me maar voor een uitslover. Lees mijn preek dus zelf maar voor."

Toen kwam de preek:

Beste mensen van de parochie,

Ik heb er zelf niet om gevraagd, maar ik sta hier zagezegt op verzoek van de pastoor, vanwege de variatie. En nou moet ik U in alle eerlijkheid vertellen, hoe ik geloof in Onze lieve Heer.

Ik hoop dat jullie het een beetje kunnen waarderen.

Ik denk: Onze Lieve Heer is precies als een verhaal, net zo lang of net zo kort als een mensenleven.

Je maakt van alles mee in je leven, en daardoor krijg je ook een idee van God. Vandaag denk je misschien nog: God is er; en morgen denk je: waar blijft-ie nou? Gisteren had je Hem bijna aan je hand, en overmorgen verdwijnt Hij als zand tussen je vingers. Je kunt zelfs in de kerk zitten, terwijl Onze Lieve Heer nergens is; en je kunt buiten staan in de stromende regen, en zéker van Hem zijn. Je kunt twijfelen, tot je dood bent; en het kan zijn, dat je pas twijfelt, als het zover is!

Het mooiste verhaal uit de bijbel vind ik dat stukje waar Jezus zegt: "Luister goed, mensen, het gaat met het rijk van God als met een boer: hij ploegt en hij zaait; en kijk, terwijl hij slaapt, schiet het graan omhoog."

Me dunkt, zo gaat het met ons allen. Wij hebben ons drukke werk, we zijn overal mee bezig, we praten, we hebben soms stomme en soms slimme ideeën, en tussen ons leven en tussen onze gedachten komt het geloof er vanzelf tussen gevallen.

Ik denk dat je God zult vinden naarmate je jezelf kunt vergeten.

En op het eind van je leven, als je je ogen maar te sluiten hebt, of je wilt of niet, en als je jezelf dan wel moet vergeten, dan zegt Onze Lieve Heer: "Ha, druistige en poestige boer, dacht je dat ik jou vergeten was?"

Beste Mensen, laten we het voorlopig maar houden bij de naastenliefde, zoals Christus die ons geleerd heeft. Er zijn er zoveel, die ons van alles proberen aan te praten. Maar ik hou het op Christus en op de liefde die Hij leerde. Want als we vroeg of laat bij God aankomen, dan zal onze naastenliefde ons entreebiljet zijn.

Voor mij is God een verhaal, het verhaal van mijn leven, het verhaal van ons allen samen. Hij is er gewoon, God - met - ons. En nou schei ik er mee uit, want dan halen we het nieuws van 8 uur nog. Want bij onze pastoor lukt dat nooit.

Uit: Dagboeknotities van dorpspastoor P. Schellens

NIEUWS VAN HET IVN

Zondag 17 augustus:

Ochtendwandeling in de Mechelse Heide (B) onder leiding van dhr. W. Veldeman. 09.30 uur vertrek parkeerplaats Paardestraat Sittard.

10.15 uur vertrek wandeling vanaf Parkeerplaats 2 Mechelse Heide langs de weg Maasmechelen - As.

Zondag 7 september

Viering 25 jaar IVN-Sittard in het Sport- en Congressentrum (Mgr. Boymanszaal), Sportcentrumlaan 1 - Sittard. Iedere belangstellende is welkom.

Programma:

- 13.30 uur: ontvangst met koffie
14.00 uur: welkomstwoord door de voorzitter en huldiging jubilarissen
14.45 uur: diapresentatie door de heer Bilo over water-onderzoek en waterzuivering
15.00 uur: bezichtiging presentaties van
- Waterschap Roer en Overmaas
  - Waterleiding Maatschappij Limburg
  - Zuiveringschap Limburg
  - Collage 25 jaar IVN Sittard
  - Foto's van de mooiste plekjes in Sittard
  - Werkstukken van de onlangs afgestudeerde natuurgidsen van IVN-afdeling Sittard
  - Werkgroep jeugdactiviteiten
  - Werkgroep vogels
- 17.00 uur: sluiting van het programma

Dinsdag 9 september

Jubileum-dialezing "De geschiedenis van een stad (Sittard)" door dhr. E. v.d. Ende.

Aanvang: 20.00 uur in "'t Gulikshoes" Ophoven 1, Sittard (ingang Agricolastraat).

Zondag 14 september

Jubileum-familiefietstocht met twee routes naar keuze, nl.

a) "Drie-landen-route", ca. 35 km.: Berg aan de Maas, Heppe-neert, Susteren, Schalbruch, Millen.

b) "Maasdalroute", ca. 50 km.: Berg aan de Maas, ged. Maas-en Kempenland-route, Kotem, Uikhoven, Oud-Geulle.

Vertrek tussen 12.00 en 14.00 uur vanaf Lunchroom Schurgens, Markt Sittard.

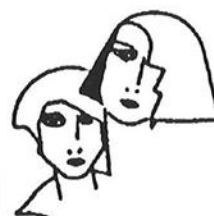
Zondag 21 september

Jubileum-ochtendwandeling door Sittard (alle geschiedkundige bezienswaardigheden liggen dicht bij elkaar) onder leiding van dhr. E. van de Ende.

10.00 uur vertrek vanaf het VVV-kantoor, Rosmolenstraat 40 Sittard.

Stichting Wijkblad

L. Verheye, Geldersestraat 8, tel. 451 80 44
T. Maessen, Rijksweg Noord 195, tel. 452 55 58
J. van Eijk, Walborgstraat 3, tel. 452 23 17
G. Voet, Rolandsweg 2, tel. 451 88 89
H. de Man, Rijksweg Noord 193, tel. 451 59 88
T. Slangen, Rosmolenstraat 42¹, tel. 451 72 15
M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 452 10 17

MYA de MAN

Schoonheidssalon
voor hem/haar

*Acné, aromatherapie, camouflage,
harsen, lymfedrainage, soft liftings,
manicure, nouvelle prise, massage,
visagie, ijsbollenmasssage,
bruidsarrangementen*

Rijksweg Noord 193
6136 AB Sittard
Telefoon 046-4515988

Lid ANBOS

VAKANTIE

*Zo traag als water dat
de weg niet weet
en zoekt hoe of
'het lopen zal
verloopt mijn dag.
Niets hoeft per se
geen moeten
alles mag.*

*Het duurt steeds langer voor het went
wanneer zo'n dag de klok niet rent
en tastend langs de wijzers gaat.
Op straat lijkt iedereen toerist,
heb ik me in de dag vergist?
Als water naar het laagste
punt zo traag
verloopt de eerste dag
totdat ik me realiseer
ik hoef nu niets
ik mag.*

Mien van der Plas-van Heeswijk

**Kopij voor het volgende wijkblad kunt u
tot uiterlijk 2 september a.s. inleveren bij
de heer H. de Man, Rijksweg Noord 193;
advertenties bij G. Voet
Rolandsweg 2 te Sittard.
Het volgende wijkblad verschijnt
op 19 september 1997**

MOLENS (34)

DE WATERMOLENS LANGS DE JEKER

De oorsprong van de Jeker ligt bij het Belgische dorpje Lens-St. Servais, tusen Haunut en Wareme, ongeveer 27 kilometer ten westen van Luik. De Jeker stroomt over een afstand van ongeveer 55 kilometer

over Belgisch grondgebied (ze noemen de Jeker daar de Geer of Jaer) langs Tongeren en Eben-Emaël naar Kanne. Omdat de Jeker in zijn loop door België meerdere zijbeken opneemt, neemt zijn grootte gaandeweg toe. Tussen de dorpjes Opkanne en Neerkanne stroomt de Jeker met een duiker onder het Albertkanaal door. De Jeker vormde destijds de gemeentegrens tussen Oud-Vroenhoven (met de buurtschappen Biesland en Wolder) en St. Pieter; van hieruit stroomde de Jeker door de buiten-vestingwerken tot bij de stadswal van Maastricht. Kort daarvoor splitste hij zich in twee takken. De rechtertak, die thans langs de walmuur

loopt, bleef vroeger op enige afstand daarvan verwijderd en liep over het grensgebied van St. Pieter om bij de Sint Pieterspoort in de stad te komen; de linkertak kwam bij de Reek door de omwalling de stad binnen. Ter hoogte van het huidige conservatorium splitste de Jeker zich in een midden- en een noordelijke tak en vormt daar met de bebouwing een van de schilderachtigste hoekjes van Maastricht. De middentak loopt langs de Grote en Kleine Looierstraat; de noordelijke tak loopt richting St. Pieterstraat om bij de Pater Vinktoren, samen met de middentak weer samen te vloeien en als één tak stroomt de Jeker dan onder de Maasboulevard door, de Maas in.

De Jeker is een laaglandbeek met een betrekkelijk klein verhang, waardoor men 's zomers met watergebrek te kampen had. Het beekdal is tamelijk smal, aan beide zijden gaat het dal over in heuvelruggen, waarvan aan de westzijde de Louwberg met de Apostelhoeve en wijngaarden en op de oostzijde de St. Pietersberg bekend zijn.

Ondanks de steeds voorkomende tijdelijke droogte telde men in de 17e eeuw al 20 watermolens op een afstand van ongeveer 2 kilometer (vanaf de molen van Nekum tot aan de vestingwerken van Maastricht).

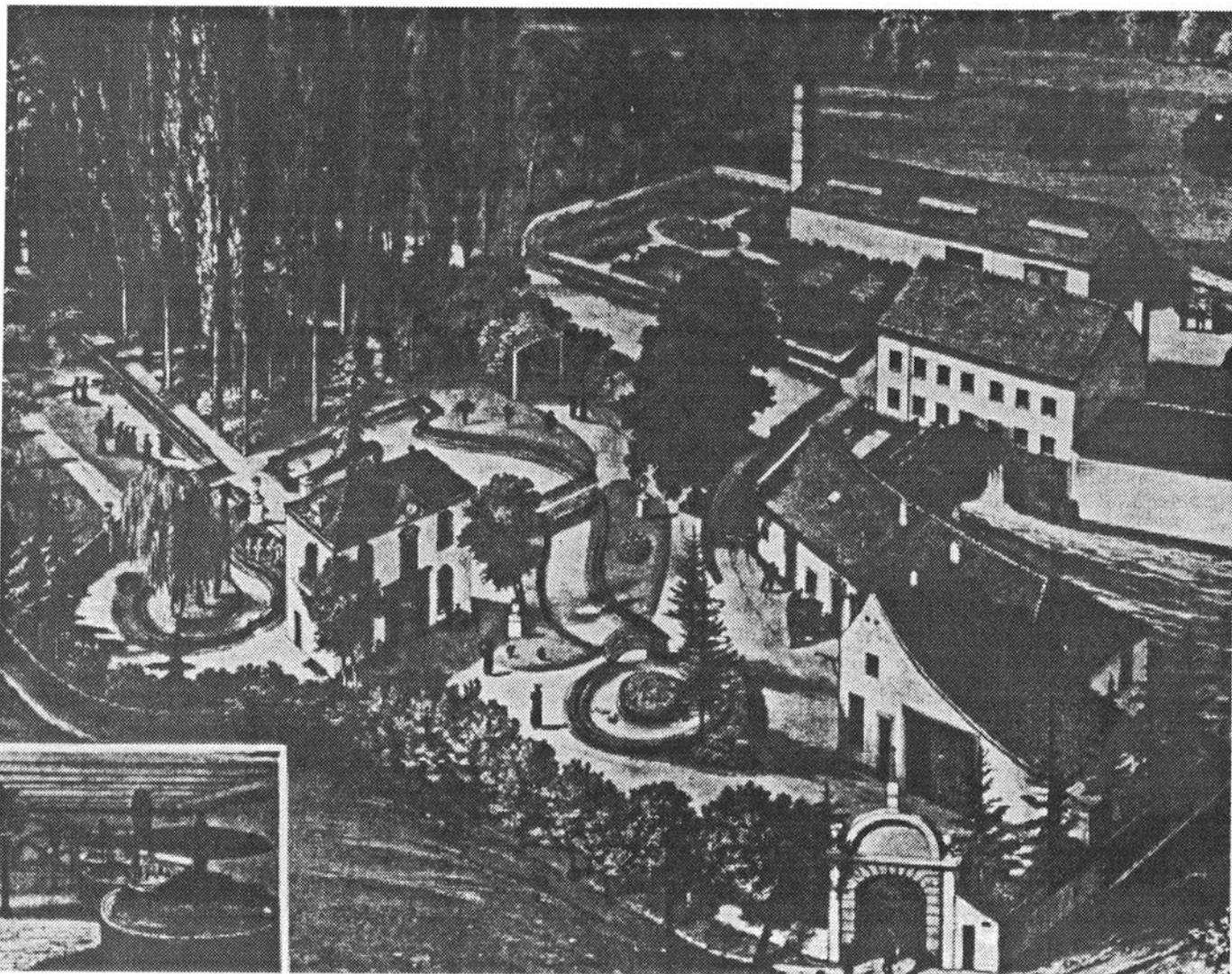
Op de 3 Jekertakken binnen de stad Maastricht, die samen ook nog 2 kilometer lang waren, telde men nog eens 15 watermolens.

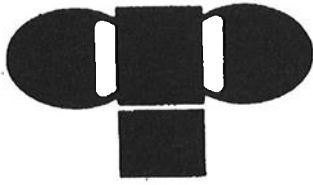
Vanouds lagen in Oud-Vroenhoven en Sint Pieter de meeste

Het paviljoen met park op de rechteroever van de Jeker. Het park werd gebruikt door de paters Jezuiten van Maastricht. Op de voorgrond de molen in de Hausebeemden, op de achtergrond de vroegere molen van Nekum. Links onder de maalvloer met de kuipen (blokmolen) voor de vervaardiging van glazuur of vernis met het ijzeren gangwerk.

Naar een kleurentekening uit een album van P. Regout opgedragen aan zijn kinderen en vrienden in 1868.

Archief Sphinx. Fotoreproductie: Ing. P.M.J. van Hooff, Heerlen.

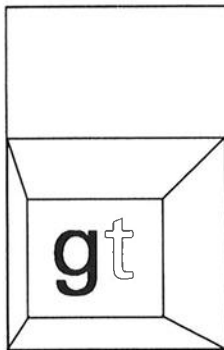
WAARBORG
VOOR KWALITEIT

ad

Pfenninge
SCHILDERSBEDRIJF B.V.

RIJKSWEG NOORD 188 SITTARD - TEL. 046-512434

*Guus
Timmermans*

herenmode

Paardestraat 17
6131 HA Sittard
Tel.: 046-526973

drankenhandel

Gilissen

Rijksweg Noord 235 - 6136 AB Sittard
Telefoon 046-4512362

BAKKER

honings

HEISTRAAT 30 - TEL. 046-4514709 - SITTARD
uw bakspecialist voor brood en banket

Auto- en vrachtautorijschool

Norbert Ubachs

Overhoven 82, Sittard. Tel. 046-4512514

Auto Volvo 460 met stuurbeheersing

Theorieboek

Theoriecursus CD-i systeem

Theorie-examen

10 rijlessen van 60 minuten

Voor: **f 550,00** Vervolglessen: **f 47,50**

- ☛ Tussentijdse toets bij CBR mogelijk
- ☛ Snelcursus mogelijk
- ☛ Vaste instructeur

Vrachtauto Mercedes

Theorieboek

Theoriecursus 6 avonden

Theorie-examen

10 rijlessen van 60 minuten

Voor **f 1.095,00**

Rijbewijs CE verzorgen wij met trekker-oplegger
Zelfder schakelsysteem als in vrachtauto
Prijswijzigingen voorbehouden

molens tegenover elkaar. In noordelijke richting lagen de molens op de linkeroever op het grondgebied van Oud-Vroenhoven en de molen op de rechteroever op Sint Pieters grondgebied. In 1421 werd het recht op stromend water door de Raad van Maastricht vastgesteld. De oorspronkelijke molens waren eenvoudig van opzet, het molengebouw was van hout. In tijden van oorlog werden ze dan gedemonteerd en binnen de vesting Maastricht gebracht of in brand gestoken.

De Nekummertmolen en de Sint Pietermolen

Tussen de huidige Cannerweg en de Mergelweg lagen vroeger de Oud-Vroenhovense indrukwekkende Nekummertmolen en Nekummerthoeve. Een kostbare restauratie maakte van het complex een prachtige woning. Hiertegenover lag in de Hausebeemden van Sint Pieter de St. Pietersmolen, dit was een volmolen en een oliemolen. Beide molens lagen onder één dak met elk een eigen waterrad. Na meerdere eigenaren werd in 1833 PETRUS REGOUT (glasblazerij, glasslijperij, kristal- en aardewerkfabriek aan de Boschstraat) eigenaar. De molen werd ingericht voor het maken van grondstoffen (fayence) voor aardewerk en voor het maken van glazuur (steenpletmolen). Na de Sint Pietersmolen kocht P. Regout later ook de Nekummertmolen. P. Regout liet op de rechteroever een paviljoen met park aanleggen. Het park liet hij gebruiken door de Paters Jezuiten van Maastricht. Na de dood van P. Regout in 1878 werd de firma Regout opgericht en in 1899 omgezet in "De Sphinx v/h P. Regout en Cie." In 1964 werd de Sint Pietersmolen eigendom van de Koninklijke Nederlandse Papierfabriek, die er uiteindelijk een riante woning van liet maken.

(Gegevens gedeeltelijk ontleend aan "De molens van Limburg" van P. van Bussel)

BENT U DAT ?

WARME MAALTIJDVOORZIENING OP ZOEK NAAR VRIJWILLIG(ST)ERS

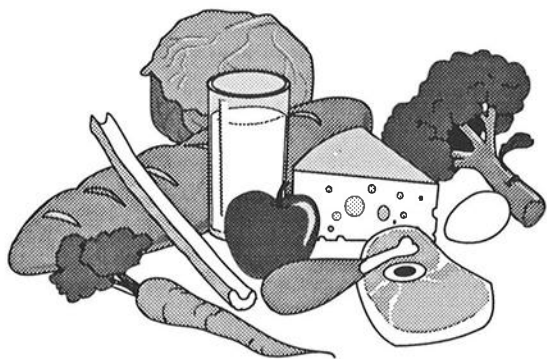
Wegens het stoppen van enkele vrijwilligers en uitbreiding van verzorging op zondag van de warme maaltijdvoorziening is de SWES afdeling ouderenwerk op zoek naar vrijwillig(st)ers die over een auto beschikken en die tussen 11.15 en 13.00 uur in de gelegenheid zijn bij toerbeurt in de thuisbezorging van warme maaltijden mee te draaien.

Op dit moment worden de maaltijden 5 maal per week bij geïndiceerde ouderen thuisbezorgd. Voor het thuisbezorgen van deze warme maaltijden

zal een onkosten-vergoeding worden gegeven.

Belangstellenden die in de thuisbezorging willen meewerken kunnen voor meer informatie contact opnemen met:

SWES afdeling ouderenwerk, Odasingel 90, 6131 GZ Sittard.
Telefoon 4529400/4519617

EXTRA MEDEDELING OVER WIJZIGING DATA EN LOKATIE VAN HET IVN AFDELING SITTARD

Met ingang van 1 september 1997 gaan wij weer terug naar "'t Gulikshoes" (ingang Agricolastraat Sittard).

Na enkele jaren van onderbreking zullen wij als IVN-Sittard weer terugkeren in de ons vertrouwde omgeving van "'t Gulikshoes" waar de benedenzaal voor ons gereserveerd is. Aangezien "'t Gulikshoes" op maandag gesloten is, zullen wij in het vervolg onze binnen-activiteiten moeten verplaatsen naar de dinsdagavond. Uiteraard is het jammer dat we onze traditionele maandagavond hierdoor niet langer kunnen handhaven, maar wij kunnen u nu wél een betere ambiance bieden. Desondanks hopen wij dat wij onze leden toch in groten getale op onze komende dinsdagavonden mogen begroeten, mogelijk in gezelschap van velen die juist altijd op maandagavond verhinderd waren. Onze eerste activiteit in deze nieuwe lokatie zal plaatsvinden op dinsdag 9 september a.s. als de heer Ed v.d. Ende ons zal laten genieten van een "Jubileum Dialezing" over het ontstaan en de geschiedenis van de stad Sittard. Voor nadere inlichtingen: tel. 046-4525558.

;) VOOR KINDEREN EN VOLWASSENEN
OÖK
) ALGEMENE MUZIKALE VORMING
IN GROEPSVERBAND
VANAF 6 JAAR

Ankie Dormans

BEEKSTRAAT 28
6136 EK SITTARD
TEL : 046-4580318

APOTHEEK LIMBRICHTERVELD

DEMPSEYSTRAAT 34-36 TEL. 046 - 4528099

OPENINGSTIJDEN:

maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

huidverzorging
voor hem en haar
visagie

acné-behandeling
bruids make-up
infra-rood sauna
zonnebank
grimmeren

De nieuwe zomerkleurtjes voor uw make-up en ...
Profiteer van onze zonnebank-aanbieding!

Imelda Bartholomeus, Ehrensteinstraat 2, 6136 CN Sittard. Tel. 046-4511752
behandeling volgens afspraak

aangesloten bij de ANBOS

SLAGERIJ R. SWIATALSKI

*ook warme en
koude buffetten*

Heistraat 32
OVERHOVEN
tel. 046-4529952

ROUSSEAU

Een begrip in KERSENBONBONS
met steel
PINDAROTSJES met echte chocolade
PRALINÉ TRUFFELS

Chocoladeverwerkende industrie
ROUSSEAU
Langs de Hey 11
Industrieterrein Noord-Sittard

garagebedrijf FRIJSINGER

Onderhoud
Reparatie
Alfa Romeo
onderdelen en tuning
A.P.K.-keuringen

Overhoven 69
6136 EB Sittard
Tel.: 046-4511428
Fax: 046-4520486

SAMEN AFSLANKEN

Wij weten allemaal dat er een verband bestaat tussen voeding en gezondheid. Goede voeding houdt ons gezond en fit. Slechte voeding daarentegen kan veel problemen veroorzaken. Een van deze problemen is overgewicht. Het is niet eenvoudig om een teveel aan kilo's kwijt te raken. Voor een blijvend resultaat zult u uw eetgewoonten moeten veranderen.

Thuiszorg Westelijke Mijnstreek organiseert afslankcursussen voor mensen die willen leren om op een verantwoorde manier af te vallen.

De cursussen bestaan uit respectievelijk 7 bijeenkomsten elk van ca. 1½ uur. Er wordt aandacht besteed aan hoeveel, hoe, waarom en wat we eten; het verbeteren van de eetgewoonten, de relatie afvallen en bewegen en het bereiden van gezonde, verantwoorde maaltijden.

De cursussen starten in september

- in Sittard op maandagochtend en donderdagavond;
- in Born op maandagavond;
- in Stein op woensdagavond;
- in Geleen op dinsdagavond.

Voor de cursus vragen we aan de leden van de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek een bijdrage van f 75,00.

Voor nadere informatie en aanmelding kunt u terecht bij de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek.

ZWANGERSCHAPSGYM EN VOORLICHTING

Zwanger zijn is vaak een blijde maar ook spannende tijd waarin u zich gaat voorbereiden op het komende ouderschap. In deze periode komen meestal vragen naar voren zoals: "hoe bereid ik me voor op de bevalling?", "welk soort voeding ga ik mijn kind geven, borstvoeding of flesvoeding?".

Thuiszorg Westelijke Mijnstreek organiseert zwangerschapsgym in combinatie met voorlichting voor a.s. ouders, om op deze en andere vragen antwoord te geven.

De cursus bestaat uit 9 bijeenkomsten zwangerschapsgymnastiek van elk 1 uur en 2 voorlichtingsbijeenkomsten van elk 2 uur. In het programma is aandacht voor: ademhalings-, ontspannings- en houdingsoefeningen, de bevalling, de kraamperiode, borstvoeding/flesvoeding, verzorging en opvoeding.

De cursus start op donderdag 4 september 1997 te Sittard, Deken Tijssenstraat 4.

Voor de cursus vragen we aan de leden van de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek een geringe bijdrage. Deze is berekend aan de hand van de materiaalkosten en bedraagt f 15,00.

Voor nadere informatie en aanmelding kunt u terecht bij Thuiszorg Westelijke Mijnstreek, telefoon 0900 - 8806. U kunt zich aanmelden voor de cursus tot 2 weken voor de startdatum.

GEZOND OUDER WORDEN

De ouderdom komt met gebreken, zegt men. Dat hoeft natuurlijk niet altijd, maar gemiddeld is de oudere mens vaker ziek en heeft meer hulp nodig dan jongere mensen. Toch willen oudere mensen liefst zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen woning blijven wonen. Een gezonde leefwijze met name als je ouder wordt is hierbij van belang.

Thuiszorg Westelijke Mijnstreek organiseert een cursus voor mensen van 55 jaar en ouder die prettig willen leven en zo lang mogelijk gezond en zelfstandig willen blijven. De cursus bestaat uit 5 wekelijkse bijeenkomsten van elk 2 uur. Aan bod komen

diverse thema's over de relatie ouder worden - gezond blijven: veiligheid, medicijnen, geestelijke en lichamelijke veranderingen.

De cursus start op woensdag 3 september en de daarop volgende data zijn 10 september, 17 september, 24 september en 1 oktober 1997. De cursus vindt plaats te Sittard, Vijverweg 28 van 14.00 - 16.00 uur.

Voor de cursus vragen we aan de leden van de Thuiszorg Westelijke Mijnstreek een geringe bijdrage. Deze is berekend aan de hand van de materiaalkosten en bedraagt f 15,00.

Voor nadere informatie en aanmelding kunt u terecht bij Thuiszorg Westelijke Mijnstreek telefoon 0900 - 8806. U kunt zich aanmelden voor de cursus tot 25 augustus a.s.

JENEVERBES

(*Juniperus communis*)

Beschrijving

Afhankelijk van zijn groeiplaats kan deze conifeer 0,5 tot meer dan 5 m hoog worden.

De korte, stekelige, blauwgroene naalden staan in groepjes van drie. De jeneverbes is tweehuizig; de mannelijke bloemen zijn geel, de vrouwelijke groen.

De bessen zijn het eerste jaar groen. Ze rijpen pas in het tweede jaar en krijgen dan een donkerpaarse kleur.

Waar te vinden?

De jeneverbes komt in het wild voor, maar is beschermd. Hij wordt echter vaak aangeplant in tuinen.

In reformzaken vindt u verscheidene preparaten op basis van jeneverbes.

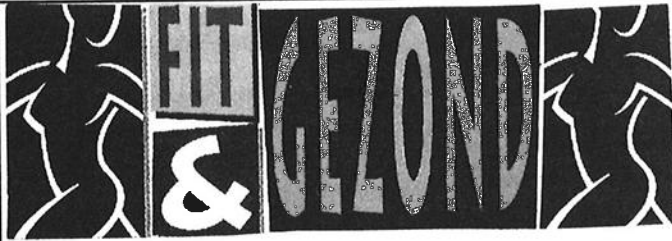
Gebruik

- De bessen worden in de herfst t geoogst en rauw of gedroogd gebruikt.
- Een aftreksel (20 g bessen op 1 ltr. water) heeft vochtafdrijvende eigenschappen en is goed tegen blaasontsteking. Hetzelfde aftreksel kan uitwendig als omslag worden gebruikt bij moeilijk helende wonden.
- Jeneverbeswijn kan gebruikt worden als aperitief om de spijsvertering te bevorderen.
- **Opgelet:** in hoge dosis kunnen de vruchten irriterend werken op de urinewegen. Verboden voor zwangere vrouwen en mensen met nierproblemen.

Jeneverbeswijn

50 g jeneverbessen - 1 ltr. witte wijn

Laat de jeneverbessen een week lang trekken in de wijn. Daarna filteren. Drink hiervan 1 wijnglas vóór elke maaltijd.

- * **FITNESS:**
voor verbetering van de spierkwaliteit en conditie
- * **CARDIO-FITNESS:**
voor verbetering van de conditie en extra calorieënverbranding
- * **BODY CONTROL:**
Sportief afslanken en figuurverbetering met blijvend resultaat.
- * **VOEDINGSANALYSE:**
Voedingsadvies voor sporters en niet-sporters.
- * **PEDICURE:**
Voetverzorging op afspraak.

FITNESSCENTRUM OLYMPUS

Steenweg 66A Sittard
Tel. 4582380 / 4518321

Meubelstoffeerderij **Henk Vorstermans**

Voor het betere stoffeerwerk

Bankstelkussens

in alle maten, kwaliteiten en prijsklassen
Keuze uit méér dan 500 stoffen
(ook leder) uit voorraad leverbaar

Natuurlijk ook uw adres voor
Bankstellen, Eetkamers, Fauteuils
Boot- en caravankussens

Bel voor een afspraak

Wij geven goed advies en vrijblijvende offerte.

Tel. 046-4518461

b.g.g. 4529574

**Nusterweg 119 - Sittard
Industriepark Noord**

kapsalon Marcel

Telefoon 046 - 4512512 Oude Heiweg 1
6136 XK Sittard

goudsmid

tom smeets

sieraden

- repareren
- graveren
- veranderen
- ontwerpen

walborgstraat 1 - (overhoven) sittard
tel. 4520212

DE HYPOTHEEK WINKEL

Voor een onafhankelijk en gratis advies: bel: **046 - 4752233**

PIETERSTRAAT 4^A, OUD-GELEEN

